

บทที่ 4

ผลการศึกษา

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยภูมิหลังทางประชากร เศรษฐกิจและสังคมกับประเภทปัญหาสิ่งแวดล้อมที่สนใจมากที่สุดของประชากรไทย โดยใช้วิธีวิเคราะห์แบบตารางไขว้

จากการศึกษาวรรณกรรมและแนวคิดเชิงทฤษฎีที่เกี่ยวข้องในเรื่อง ความสนใจเกี่ยวกับปัญหาสิ่งแวดล้อมของประชากรไทยเท่าที่ปรากฏอยู่ ทำให้คาดว่า ประเภทปัญหาสิ่งแวดล้อมที่สนใจมากที่สุดของประชากรไทยมีความสัมพันธ์กับปัจจัยภูมิหลังทางประชากร เศรษฐกิจ และสังคม

โดยจากการศึกษาในบทที่ 2 พบว่า ประเภทปัญหาสิ่งแวดล้อมที่สนใจมากที่สุดของเฉพาะผู้ที่มีความสนใจเกี่ยวกับปัญหาสิ่งแวดล้อม ได้แก่ ปัญหาการทำลายป่าไม้และสัตว์ป่า การพังทลายและการเสื่อมโทรมของดิน ปัญหามลพิษทางอากาศ เสียงและอื่นๆ ปัญหามลพิษทางน้ำ ปัญหามลพิษจากกากของเสียและสารอันตราย ตามลำดับ ที่เป็นเช่นนี้เพราะพื้นที่ป่าไม้ลดลงอย่างรวดเร็ว โดยในปี พ.ศ. 2504 ประเทศไทยมีพื้นที่ป่าไม้ทั้งสิ้น 171,017,812 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 53.33 ของพื้นที่ทั้งประเทศ และในเวลาต่อมาพื้นที่ป่าไม้ของประเทศไทยก็ลดลงเรื่อยๆ จากร้อยละ 43.21 ของพื้นที่ทั้งประเทศ ในปี พ.ศ. 2516 เป็นร้อยละ 38.67, 34.15, 30.52, 29.40, 28.03, 27.95, 26.64, 26.02 และ 25.62 ในปี พ.ศ. 2519, 2521, 2525, 2528, 2531, 2532, 2534, 2536 และ 2538 ตามลำดับ (สำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อม, 2542: 11-14) การลดลงของพื้นที่ป่าไม้เป็นอย่างมาก ก่อให้เกิดผลกระทบนานาประการต่อประชากรไทย จึงทำให้ประชากรไทยสนใจในปัญหาการทำลายป่าไม้และสัตว์ป่า การพังทลายและการเสื่อมโทรมของดินสูงที่สุด นอกจากนี้จากการศึกษาของ อารยา ศุภพุทธมงคล (2535: 118-120), ไพลิน ศศิธรานกรแก้ว (2537: 59) และสนิ นัยวิจิตร (2539: 76) ยังพบว่า ประชาชนส่วนใหญ่ได้รับทราบข่าวสารและการโฆษณาเกี่ยวกับปัญหาการทำลายป่าไม้มากที่สุด จึงมีผลต่อความสนใจของประชากรไทยสูงที่สุด ในประเภทปัญหาการทำลายป่าไม้และสัตว์ป่า การพังทลายและการเสื่อมโทรมของดิน ดังกล่าวนี้ด้วย นอกจากนี้เพื่อให้เห็นภาพที่ชัดเจนขึ้นว่าปัจจัยใดบ้างที่มีความสัมพันธ์กับประเภทปัญหาสิ่งแวดล้อมที่สนใจมากที่สุด ดังนั้นในบทนี้จะเปรียบเทียบหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยภูมิหลังดังกล่าว อันได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส การศึกษา อาชีพ รายได้ของครัวเรือน เขตที่อยู่อาศัย และภาคที่อยู่อาศัยว่ามีความสัมพันธ์กับประเภทปัญหาสิ่งแวดล้อมที่สนใจมากที่สุดของประชากรไทยอย่างไร โดยใช้สถิติวิเคราะห์แบบตารางไขว้ (Cross - Tabulation) และทดสอบนัยสำคัญทางสถิติด้วยค่า Tau - C (โดยใช้ค่า Tau - C แทนค่า Chi - square เนื่องจากเป็นการวัดความสนใจและตัวแปรทั้งคู่ให้ข้อมูลบอกลำดับที่)

ผลการศึกษความสัมพันธ์ระหว่างประเภทปัญหาสิ่งแวดล้อมที่สนใจมากที่สุดของประชากรไทยกับปัจจัยภูมิหลังต่างๆมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. เพศ

เพศเป็นตัวแปรซึ่งมีความสัมพันธ์กับความรู้อีกนักคิดและความสนใจของประชากรจากการศึกษา (ตารางที่ 34) พบว่า เมื่อเปรียบเทียบระหว่างเพศชายกับเพศหญิง เพศชายจะให้ความสนใจในปัญหาการทำลายป่าไม้และสัตว์ป่า การพังทลายและการเสื่อมโทรมของดิน รวมทั้งปัญหามลพิษทางน้ำสูงกว่าเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 68.2 และ 9.9 ในเพศชาย เทียบกับร้อยละ 66.1 และ 9.2 ในเพศหญิง ตามลำดับ ในขณะที่เพศหญิงจะให้ความสนใจกับปัญหามลพิษทางอากาศ เสียงและอื่นๆ รวมทั้งปัญหามลพิษจากกากของเสียและสารอันตรายสูงกว่าเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 19.7 และ 5 ในเพศหญิง เทียบกับร้อยละ 18 และ 3.9 ในเพศชาย ซึ่งเมื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างเพศของประชากรกับประเภทของปัญหาสิ่งแวดล้อมที่สนใจมากที่สุดด้วยค่า Tau - C พบว่า มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ≤ 0.05

และเมื่อนำเขตที่อยู่อาศัยของประชากรเข้าร่วมวิเคราะห์ในฐานะตัวแปรควบคุม ดังตารางที่ 35 กลับพบว่า เพศไม่ได้มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับประเภทของปัญหาสิ่งแวดล้อมที่สนใจมากที่สุด

จากตารางที่ 36 ได้นำภาคที่อยู่อาศัยของประชากรเข้าร่วมวิเคราะห์ในฐานะตัวแปรควบคุม พบว่า ส่วนใหญ่เพศไม่ได้มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับประเภทของปัญหาสิ่งแวดล้อมที่สนใจมากที่สุด ยกเว้นกลุ่มที่อยู่อาศัยในภาคตะวันออกเฉียงเหนือเท่านั้นที่ความสัมพันธ์ดังกล่าว มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ≤ 0.05 โดยเพศชายในภาคตะวันออกเฉียงเหนือจะให้ความสนใจเกี่ยวกับปัญหาการทำลายป่าไม้และสัตว์ป่า การพังทลายและการเสื่อมโทรมของดินสูงกว่าเพศหญิง ในขณะที่เพศหญิงส่วนใหญ่จะให้ความสนใจเกี่ยวกับปัญหามลพิษทางอากาศ เสียงและอื่นๆ รวมทั้งปัญหามลพิษจากกากของเสียและสารอันตรายสูงกว่าเพศชาย

ดังนั้นสรุปได้ว่า เมื่อควบคุมด้วยตัวแปรเขตที่อยู่อาศัยและภูมิภาค พบว่า เพศของประชากรไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับประเภทปัญหาสิ่งแวดล้อมที่สนใจมากที่สุด

ตารางที่ 34 การกระจายร้อยละของประชากร ตามประเภทปัญหาสิ่งแวดล้อม ที่สนใจมากที่สุด จำแนกตามเพศ

เพศ	ประเภทของปัญหาสิ่งแวดล้อมที่สนใจมากที่สุด				รวม
	ป่าไม้/สัตว์ป่า/ดิน	น้ำ	กากของเสีย/สารอันตราย	อากาศ/เสียง/อื่นๆ	
เพศชาย	68.2	9.9	3.9	18.0	100.0 (5,267)
เพศหญิง	66.1	9.2	5.0	19.7	100.0 (7,202)
รวม	67.0	9.5	4.5	19.0	100.0 (12,469)
	Tau - C = 0.023		P - value = 0.006		

ตารางที่ 35 การกระจายร้อยละของประชากร ตามประเภทปัญหาสิ่งแวดล้อม ที่สนใจมากที่สุด จำแนกตามเพศและเขตที่อยู่อาศัย

เพศ/ เขตที่อยู่อาศัย	ประเภทของปัญหาสิ่งแวดล้อมที่สนใจมากที่สุด				รวม
	ป่าไม้/สัตว์ป่า/ดิน	น้ำ	กากของเสีย/สารอันตราย	อากาศ/เสียง/อื่นๆ	
เขตเมือง					
เพศชาย	45.2	10.6	5.1	39.1	100.0 (1,275)
เพศหญิง	41.8	13.0	4.4	40.7	100.0 (1,872)
รวม	43.2	12.0	4.7	40.1	100.0 (3,147)
	Tau - C = 0.026		P - value = 0.163		
เขตชนบท					
เพศชาย	75.6	9.7	3.5	11.2	100.0 (3,992)
เพศหญิง	74.7	7.8	5.2	12.4	100.0 (5,331)
รวม	75.1	8.6	4.4	11.9	100.0 (9,323)
	Tau - C = 0.013		P - value = 0.153		

ตารางที่ 36 การกระจายร้อยละของประชากร ตามประเภทปัญหาสิ่งแวดล้อม
ที่สนใจมากที่สุด จำแนกตามเพศและภาคที่อยู่อาศัย

เพศ ภาคที่อยู่อาศัย	ประเภทของปัญหาสิ่งแวดล้อมที่สนใจมากที่สุด				รวม
	ป่าไม้/สัตว์ป่า/ดิน	น้ำ	กากของเสีย/สารอันตราย	อากาศ/เสียง/อื่นๆ	
ภาคเหนือ					
เพศชาย	84.0	3.2	3.1	9.7	100.0 (1,077)
เพศหญิง	84.0	2.7	3.0	10.4	100.0 (1,621)
รวม	84.0	2.9	3.0	10.1	100.0 (2,698)
	Tau – C = 0.002		P – value = 0.894		
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ					
เพศชาย	77.5	7.8	3.2	11.4	100.0 (1,510)
เพศหญิง	72.8	6.6	7.1	13.5	100.0 (2,185)
รวม	74.7	7.1	5.5	12.6	100.0 (3,695)
	Tau – C = 0.048		P – value = 0.001		
ภาคใต้					
เพศชาย	80.1	7.6	3.3	9.1	100.0 (768)
เพศหญิง	77.2	6.0	5.3	11.5	100.0 (810)
รวม	78.6	6.8	4.3	10.3	100.0 (1,578)
	Tau – C = 0.033		P – value = 0.109		
ภาคกลาง					
เพศชาย	55.8	19.5	4.7	20.0	100.0 (1,158)
เพศหญิง	56.1	18.1	4.8	20.9	100.0 (1,527)
รวม	56.0	18.7	4.8	20.5	100.0 (2,685)
	Tau – C = 0.002		P – value = 0.918		

ตารางที่ 36 (ต่อ)

เพศ/ภาค ที่อยู่อาศัย	ประเภทของปัญหาสิ่งแวดล้อมที่สนใจมากที่สุด				รวม
	ป่าไม้/สัตว์ป่า/ ดิน	น้ำ	กากของเสีย/สารอันตราย	อากาศ/เสียง/ อื่นๆ	
กรุงเทพมหานคร					
เพศชาย	33.8	11.4	5.7	49.1	100.0 (754)
เพศหญิง	31.2	13.7	3.5	51.7	100.0 (1,059)
รวม	32.3	12.7	4.4	50.6	100.0 (1,813)
	Tau - C = 0.026		P - value = 0.287		

2. อายุ

เมื่อพิจารณาประเภทปัญหาสิ่งแวดล้อมที่สนใจมากที่สุดของประชากร (ตารางที่ 37) พบว่า อายุของประชากร เป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้ประเภทปัญหาสิ่งแวดล้อมที่สนใจมากที่สุดของประชากรแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ≤ 0.05 โดยประชากรยิ่งมีอายุมากขึ้นเท่าใดก็จะยังมีความสนใจเกี่ยวกับปัญหาการทำลายป่าไม้และสัตว์ป่า การพังทลายและการเสื่อมโทรมของดินเพิ่มสูงขึ้นเท่านั้น ดังจะเห็นได้จากร้อยละของความสนใจในปัญหาการทำลายป่าไม้และสัตว์ป่า การพังทลายและการเสื่อมโทรมของดินเพิ่มสูงขึ้น เมื่อประชากรมีอายุเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 64.5 ในผู้ที่มีอายุต่ำกว่า 25 ปี เป็นร้อยละ 65.4, 67.0, 68.0 และ 70.7 ในผู้ที่มีอายุ 25 - 34 ปี, 35 - 44 ปี, 45 - 54 ปี และ 55 ปีขึ้นไป ตามลำดับ ในทำนองเดียวกัน พบว่า ยิ่งอายุเพิ่มขึ้นก็ยังทำให้ความสนใจในปัญหามลพิษทางน้ำมีเพิ่มขึ้นด้วย ในขณะที่ความสนใจเกี่ยวกับปัญหามลพิษจากอากาศของเสียและสารอันตราย รวมทั้งปัญหามลพิษทางอากาศ เสียงและอื่นๆ กลับมีความสัมพันธ์แปรผกผันกับอายุของประชากร กล่าวคือ ยิ่งประชากรมีอายุเพิ่มขึ้นก็จะมีความสนใจในประเด็นเหล่านั้นลดลง

และเมื่อนำเขตที่อยู่อาศัยของประชากรเข้าร่วมวิเคราะห์ โดยใช้เป็นตัวแปรควบคุม ดังตารางที่ 38 กลับพบว่า อายุไม่มีความสัมพันธ์กับประเภทปัญหาสิ่งแวดล้อมที่สนใจมากที่สุดอย่างมีนัยสำคัญอีกต่อไป เช่นเดียวกับเมื่อนำภูมิภาคที่อยู่อาศัยเข้ามาพิจารณาร่วมด้วยในตารางที่ 39 ก็พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างอายุและประเภทปัญหาสิ่งแวดล้อมที่สนใจมากที่สุดไม่มีนัยสำคัญทางสถิติอีกเช่นกัน

ดังนั้นสรุปได้ว่า เมื่อควบคุมด้วยตัวแปรเขตที่อยู่อาศัยและภูมิภาค พบว่า อายุของประชากรไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับประเภทปัญหาสิ่งแวดล้อมที่สนใจมากที่สุด

ตารางที่ 37 การกระจายร้อยละของประชากร ตามประเภทปัญหาสิ่งแวดล้อม
ที่สนใจมากที่สุด จำแนกตามอายุ

อายุ	ประเภทของปัญหาสิ่งแวดล้อมที่สนใจมากที่สุด				รวม
	ป่าไม้/ สัตว์ป่า/ดิน	น้ำ	กากของเสีย/ สารอันตราย	อากาศ/ เสียง/อื่นๆ	
ต่ำกว่า 25 ปี	64.5	8.8	4.7	22.1	100.0 (1,332)
25 – 34 ปี	65.4	9.3	4.8	20.5	100.0 (3,604)
35 – 44 ปี	67.0	8.7	4.7	19.6	100.0 (3,468)
45 – 54 ปี	68.0	9.7	4.6	17.7	100.0 (2,062)
55 ปีขึ้นไป	70.7	11.4	3.3	14.6	100.0 (2,003)
รวม	67.0	9.5	4.5	19.0	100.0 (12,469)
	Tau – C = - 0.034		P – value = 0.000		

ตารางที่ 38 การกระจายร้อยละของประชากร ตามประเภทปัญหาสิ่งแวดล้อมที่สนใจมากที่สุด จำแนกตามอายุและเขตที่อยู่อาศัย

อายุ / เขต ที่อยู่อาศัย	ประเภทของปัญหาสิ่งแวดล้อมที่สนใจมากที่สุด				รวม
	ป่าไม้/ สัตว์ป่า/ดิน	น้ำ	กากของเสีย/ สารอันตราย	อากาศ/ เสียง/อื่นๆ	
<u>เขตเมือง</u>					
ต่ำกว่า 25 ปี	46.9	10.3	4.5	38.3	100.0 (486)
25 - 34 ปี	41.9	11.3	6.1	40.7	100.0 (975)
35 - 44 ปี	41.3	11.6	3.8	43.2	100.0 (861)
45 - 54 ปี	41.2	14.1	4.8	39.9	100.0 (454)
55 ปีขึ้นไป	48.5	14.7	3.2	33.5	100.0 (373)
รวม	43.2	12.0	4.7	40.0	100.0(3,149)
	Tau - C = - 0.007		P - value = 0.634		
<u>เขตชนบท</u>					
ต่ำกว่า 25 ปี	74.7	7.9	4.7	12.6	100.0 (846)
25 - 34 ปี	74.1	8.6	4.4	13.0	100.0(2,629)
35 - 44 ปี	75.5	7.6	5.0	11.9	100.0(2,607)
45 - 54 ปี	75.5	8.6	4.6	11.4	100.0(1,611)
55 ปีขึ้นไป	75.8	10.6	3.3	10.3	100.0(1,630)
รวม	75.1	8.6	4.4	11.9	100.0(9,323)
	Tau - C = - 0.012		P - value = 0.084		

ตารางที่ 39 การกระจายร้อยละของประชากร ตามประเภทปัญหาสิ่งแวดล้อม ที่สนใจมากที่สุด จำแนกตามอายุและภาคที่อยู่อาศัย

ประเภทของปัญหาสิ่งแวดล้อมที่สนใจมากที่สุด					
อายุ / ภาค ที่อยู่อาศัย					รวม
	ป่าไม้/ สัตว์ป่า/ดิน	น้ำ	กากของเสีย/ สารอันตราย	อากาศ/ เสียง/อื่นๆ	
<u>ภาคเหนือ</u>					
ต่ำกว่า 25 ปี	83.6	4.3	3.0	9.1	100.0 (232)
25 – 34 ปี	83.6	2.8	2.4	11.2	100.0 (779)
35 – 44 ปี	84.1	2.8	3.9	9.1	100.0 (744)
45 – 54 ปี	83.8	2.1	2.8	11.3	100.0 (425)
55 ปีขึ้นไป	85.1	2.9	2.9	9.1	100.0 (517)
รวม	84.1	2.9	3.0	10.0	100.0(2,697)
Tau – C = -0.007			P – value = 0.533		
<u>ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ</u>					
ต่ำกว่า 25 ปี	73.2	6.2	5.9	14.6	100.0 (321)
25 – 34 ปี	74.3	7.6	6.3	11.9	100.0(1,018)
35 – 44 ปี	74.9	6.1	5.2	13.8	100.0(1,120)
45 – 54 ปี	73.9	7.5	5.9	12.7	100.0 (693)
55 ปีขึ้นไป	77.5	8.1	4.1	10.3	100.0 (542)
รวม	74.8	7.1	5.5	12.6	100.0(3,694)
Tau – C = -0.014			P – value = 0.205		

ตารางที่ 39 (ต่อ)

ประมาทของปัญหาสิ่งแวดล้อมที่สนใจมากที่สุด					
อายุ / ภาค ที่อยู่อาศัย	ป่าไม้/ สัตว์ป่า/ดิน	น้ำ	กากของเสีย/ สารอันตราย	อากาศ/ เสียง/อื่นๆ	รวม
<u>ภาคใต้</u>					
ต่ำกว่า 25 ปี	79.6	6.6	4.2	9.6	100.0 (167)
25 - 34 ปี	77.4	7.6	5.3	9.7	100.0 (473)
35 - 44 ปี	78.3	6.7	3.7	11.2	100.0 (401)
45 - 54 ปี	81.8	5.1	3.6	9.5	100.0 (253)
55 ปีขึ้นไป	77.8	7.0	3.9	11.3	100.0 (284)
รวม	78.6	6.8	4.2	10.3	100.0(1,578)
	Tau - C = -0.004		P - value = 0.807		
<u>ภาคกลาง</u>					
ต่ำกว่า 25 ปี	59.5	14.7	5.7	20.1	100.0 (299)
25 - 34 ปี	53.4	17.8	4.5	24.3	100.0 (758)
35 - 44 ปี	56.9	17.3	5.9	19.9	100.0 (707)
45 - 54 ปี	56.4	19.7	4.7	19.2	100.0 (447)
55 ปีขึ้นไป	56.0	24.0	3.2	16.8	100.0 (475)
รวม	56.0	18.7	4.8	20.5	100.0(2,686)
	Tau - C = -0.017		P - value = 0.239		

ตารางที่ 39 (ต่อ)

อายุ / ภาค ที่อยู่อาศัย	ประเภทของปัญหาสิ่งแวดล้อมที่สนใจมากที่สุด				รวม
	ป่าไม้/ สัตว์ป่า/ดิน	น้ำ	กากของเสีย/ สารอันตราย	อากาศ/ เสียง/อื่นๆ	
<u>กรุงเทพมหานคร</u>					
ต่ำกว่า 25 ปี	38.2	10.2	3.8	47.8	100.0 (314)
25 - 34 ปี	30.8	11.4	5.7	52.0	100.0 (577)
35 - 44 ปี	29.0	12.5	3.8	54.6	100.0 (496)
45 - 54 ปี	30.7	15.6	5.3	48.4	100.0 (244)
55 ปีขึ้นไป	37.3	18.4	2.2	42.2	100.0 (185)
รวม	32.3	12.8	4.5	50.5	100.0(1,816)
Tau - C = -0.003			P - value = 0.891		

3. สถานภาพสมรส

เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพสมรสของประชากรกับประเภทปัญหาสิ่งแวดล้อมที่สนใจมากที่สุดด้วยค่า $Tau - C$ พบว่า มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ≤ 0.05 โดยจากการศึกษาในตารางที่ 40 พบว่า ผู้ที่ไม่เคยสมรสหรือโสดจะมีความสนใจในปัญหาการทำลายป่าไม้และสัตว์ป่า การพังทลายและการเสื่อมโทรมของดินต่ำกว่าผู้ที่เคยสมรส และกำลังสมรส คิดเป็นร้อยละ 57, ร้อยละ 66 และร้อยละ 68.6 ตามลำดับ แต่มีร้อยละความสนใจในปัญหามลพิษทางน้ำ ปัญหามลพิษจากกากของเสียและสารอันตราย ปัญหามลพิษทางอากาศ เสียง ฯลฯ สูงกว่าผู้ที่เคยสมรสและกำลังสมรส ที่เป็นเช่นนี้น่าจะเนื่องมาจากผู้ที่ไม่เคยสมรส มักมีอิสระภาพรวมทั้งมีโอกาสเดินทางมากกว่าผู้ที่เคยสมรสและผู้ที่กำลังสมรสซึ่งมักมีภาระทางครอบครัว ทำให้ผู้ที่ไม่เคยสมรสมีโอกาสได้รับผลกระทบและประสบการณ์จากมลพิษต่างๆ โดยตรงมากกว่า จึงให้ความสนใจในปัญหามลพิษต่างๆมากกว่า

ตารางที่ 41 ได้นำเขตที่อยู่อาศัยของประชากรเข้าร่วมวิเคราะห์โดยใช้เป็นตัวแปรควบคุม พบว่า สถานภาพสมรสของประชากรไม่ได้มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับประเภทปัญหาสิ่งแวดล้อมที่สนใจมากที่สุดอีกต่อไป เช่นเดียวกันเมื่อนำภาคที่อยู่อาศัยเข้าร่วมวิเคราะห์ดังตารางที่ 42 ความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพสมรสของประชากรกับประเภทปัญหาสิ่งแวดล้อมที่สนใจมากที่สุดก็ยังคงไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ≤ 0.05 อีกเช่นกัน

ดังนั้นสรุปได้ว่า ผู้ที่ไม่เคยสมรสจะมีความสนใจเกี่ยวกับปัญหาการทำลายป่าไม้และสัตว์ป่า การพังทลายและการเสื่อมโทรมของดินต่ำกว่าผู้ที่เคยสมรสและกำลังสมรส แต่มีความสนใจเกี่ยวกับปัญหามลพิษทางอากาศ เสียง ฯลฯ สูงกว่าผู้ที่เคยสมรสและกำลังสมรส ซึ่งเมื่อควบคุมด้วยตัวแปรควบคุมเขตที่อยู่อาศัยและภาคที่อยู่อาศัยของประชากร กลับพบว่า ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ≤ 0.05 แสดงว่า สถานภาพสมรสของประชากรไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับประเภทปัญหาสิ่งแวดล้อมที่สนใจมากที่สุด เมื่อนำตัวแปรอื่นเข้ามาพิจารณาควบคู่ด้วย

ตารางที่ 40 การกระจายร้อยละของประชากร ตามประเภทปัญหาสิ่งแวดล้อม ที่สนใจมากที่สุด จำแนกตามสถานภาพสมรส

ประเภทของปัญหาสิ่งแวดล้อมที่สนใจมากที่สุด					
สถานภาพสมรส	ป่าไม้/ สัตว์ป่า/ดิน	น้ำ	กากของเสีย/ สารอันตราย	อากาศ/ เสียง/อื่นๆ	รวม
โสด	57.0	10.9	5.2	26.9	100.0 (1,497)
กำลังสมรส	68.6	9.2	4.4	17.8	100.0 (9,843)
เคยสมรส	66.0	10.4	4.2	19.3	100.0 (1,083)
รวม	67.0	9.5	4.5	19.0	100.0(12,423)
	Tau - C = - 0.033		P - value = 0.000		

ตารางที่ 41 การกระจายร้อยละของประชากร ตามประเภทปัญหาสิ่งแวดล้อม
ที่สนใจมากที่สุด จำแนกตามสถานภาพสมรสและเขตที่อยู่อาศัย

ประเภทของปัญหาสิ่งแวดล้อมที่สนใจมากที่สุด					
สถานภาพสมรส เขตที่อยู่อาศัย	ป่าไม้/ สัตว์ป่า/ดิน	น้ำ	กากของเสีย/ สารอันตราย	อากาศ/ เสียง/อื่นๆ	รวม
<u>เขตเมือง</u>					
โสด	44.0	10.6	5.1	40.3	100.0 (764)
กำลังสมรส	42.9	12.0	4.7	40.5	100.0(2,084)
เคยสมรส	43.0	16.2	4.1	36.8	100.0 (291)
รวม	43.2	12.0	4.7	40.1	100.0(3,139)
	Tau – C = - 0.003		P – value = 0.844		
<u>เขตชนบท</u>					
โสด	70.7	11.2	5.3	12.8	100.0 (733)
กำลังสมรส	75.5	8.4	4.4	11.7	100.0(7,758)
เคยสมรส	74.4	8.2	4.4	13.0	100.0 (793)
รวม	75.1	8.6	4.4	11.9	100.0(9,284)
	Tau – C = - 0.007		P – value = 0.196		

ตารางที่ 42 การกระจายร้อยละของประชากร ตามประเภทปัญหาสิ่งแวดล้อม
ที่สนใจมากที่สุด จำแนกตามสถานภาพสมรสและภาคที่อยู่อาศัย

ประเภทของปัญหาสิ่งแวดล้อมที่สนใจมากที่สุด

สถานภาพสมรส /ภาคที่อยู่อาศัย	ประเภทของปัญหาสิ่งแวดล้อมที่สนใจมากที่สุด				รวม
	ป่าไม้/ สัตว์ป่า/ดิน	น้ำ	กากของเสีย/ สารอันตราย	อากาศ/ เสียง/อื่นๆ	
<u>ภาคเหนือ</u>					
โสด	77.0	7.7	3.3	12.0	100.0 (209)
กำลังสมรส	85.1	2.5	2.8	9.6	100.0(2,213)
เคยสมรส	80.6	1.9	4.6	12.9	100.0 (263)
รวม	84.0	2.9	3.0	10.1	100.0(2,685)
	Tau - C = - 0.004		P - value = 0.668		
<u>ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ</u>					
โสด	66.7	12.0	3.1	18.2	100.0 (225)
กำลังสมรส	75.3	6.8	5.8	12.1	100.0(3,148)
เคยสมรส	74.3	6.3	4.6	14.8	100.0 (304)
รวม	74.7	7.1	5.5	12.7	100.0(3,677)
	Tau - C = - 0.012		P - value = 0.156		

ตารางที่ 42 (ต่อ)

ประเภทของปัญหาสิ่งแวดล้อมที่สนใจมากที่สุด					
สถานภาพสมรส					รวม
ภาคที่อยู่อาศัย	ป่าไม้/ สัตว์ป่า/ดิน	น้ำ	กากของเสีย/ สารอันตราย	อากาศ/ เสียง/อื่นๆ	
<u>ภาคใต้</u>					
โสด	78.6	5.9	6.4	9.1	100.0 (187)
กำลังสมรส	78.0	7.4	4.4	10.3	100.0(1,263)
เคยสมรส	84.7	2.4	-	12.9	100.0 (124)
รวม	78.6	6.8	4.3	10.4	100.0(1,574)
	Tau - C = - 0.010		P - value = 0.408		
<u>ภาคกลาง</u>					
โสด	59.3	14.7	7.2	18.8	100.0 (388)
กำลังสมรส	55.9	18.9	4.2	20.9	100.0(2,043)
เคยสมรส	51.4	23.5	6.2	18.9	100.0 (243)
รวม	56.0	18.7	4.8	20.5	100.0(2,674)
	Tau - C = 0.018		P - value = 0.169		

ตารางที่ 42 (ต่อ)

ประเภทของปัญหาสิ่งแวดล้อมที่สนใจมากที่สุด					
สถานภาพสมรส					รวม
/ภาคที่อยู่อาศัย	ป่าไม้/ สัตว์ป่า/ดิน	น้ำ	กากของเสีย/ สารอันตราย	อากาศ/ เสียง/อื่นๆ	
<u>กรุงเทพมหานคร</u>					
โสด	34.0	10.5	4.9	50.6	100.0 (488)
กำลังสมรส	31.6	12.9	4.4	51.1	100.0(1,174)
เคยสมรส	31.8	18.9	3.4	45.9	100.0 (148)
รวม	32.3	12.7	4.5	50.6	100.0(1,810)
	Tau - C = - 0.001		P - value = 0.956		

4. การศึกษา

จากการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษาของประชากรกับประเภทปัญหาสิ่งแวดล้อมที่สนใจมากที่สุด (ตารางที่ 43) พบว่า ยิ่งประชากรมีระดับการศึกษาสูงขึ้นเท่าใด ความสนใจเกี่ยวกับปัญหาการทำลายป่าไม้และสัตว์ป่า การพังทลายและการเสื่อมโทรมของดินจะยิ่งลดต่ำลงเท่านั้น ดังจะเห็นได้จาก ร้อยละของความสนใจในปัญหาการทำลายป่าไม้และสัตว์ป่า การพังทลายและการเสื่อมโทรมของดินจะลดต่ำลง เมื่อประชากรมีระดับการศึกษาสูงขึ้น จากร้อยละ 73.1 ในผู้ที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าประถมศึกษาและประถมศึกษาตอนต้น เป็นร้อยละ 66.1, 54.6 และ 51.1 ในผู้ที่มีการศึกษาระดับประถมศึกษาตอนปลาย, มัธยมศึกษา อาชีวศึกษา อนุปริญญา, อุดมศึกษาและสูงกว่า ตามลำดับ

ในทางตรงกันข้าม ยิ่งประชากรมีระดับการศึกษาสูงขึ้นเท่าใด ส่วนใหญ่กลับยิ่งมีความสนใจเกี่ยวกับปัญหามลพิษทางน้ำ ปัญหามลพิษจากกากของเสียและสารอันตราย ปัญหามลพิษทางอากาศ เสียงและอื่นๆเพิ่มสูงขึ้นเท่านั้น ดังเช่น ประชากรที่มีการศึกษาระดับต่ำกว่าประถมศึกษาและประถมศึกษาตอนต้น จะมีร้อยละความสนใจเกี่ยวกับปัญหามลพิษทางอากาศ เสียง ฯลฯ ต่ำที่สุด คือ ร้อยละ 13.5 และเมื่อประชากรมีระดับการศึกษาสูงขึ้น ความสนใจในปัญหามลพิษทางอากาศ เสียงและอื่นๆจะยิ่งเพิ่มมากขึ้น คือ จากร้อยละ 20 เป็นร้อยละ 30.2 และร้อยละ 32.9 ในผู้ที่มีการศึกษาระดับประถมศึกษาตอนปลาย, มัธยมศึกษา อาชีวศึกษา อนุปริญญา, อุดมศึกษาและสูงกว่า ตามลำดับ ซึ่งเมื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษาของประชากรกับประเภทปัญหาสิ่งแวดล้อมที่สนใจมากที่สุดด้วยค่า $Tau - C$ พบว่า มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ≤ 0.05

เมื่อนำเขตที่อยู่อาศัยของประชากรเข้าร่วมพิจารณาในฐานะต้นแบบควบคุม (ตารางที่ 44) พบว่า ทั้งผู้ที่อยู่ในเขตเมืองและเขตชนบท ส่วนใหญ่ยังมีระดับการศึกษาเพิ่มสูงขึ้นเท่าใด ความสนใจในปัญหามลพิษจากกากของเสียและสารอันตราย รวมทั้งปัญหามลพิษทางอากาศ เสียง ฯลฯ จะยิ่งเพิ่มสูงขึ้นเท่านั้น มีเพียงในเขตชนบท ที่ความสนใจเกี่ยวกับปัญหาการทำลายป่าไม้และสัตว์ป่า การพังทลายและการเสื่อมโทรมของดิน ส่วนใหญ่จะยิ่งลดต่ำลงเมื่อระดับการศึกษาเพิ่มสูงขึ้น สำหรับความสนใจเกี่ยวกับปัญหามลพิษทางน้ำนั้น พบว่าเฉพาะในเขตชนบทที่ความสนใจในปัญหามลพิษทางน้ำจะเพิ่มสูงขึ้นตามระดับการศึกษาที่เพิ่มขึ้น และเฉพาะในเขตชนบทเท่านั้นที่ความแตกต่างนี้มีนัยสำคัญทางสถิติระดับ ≤ 0.05

ตารางที่ 45 ได้นำภาคที่อยู่อาศัยเข้าร่วมพิจารณาในฐานะตัวแปรควบคุม พบว่า ทิศทางความสัมพันธ์ส่วนใหญ่ ยังคงไม่แตกต่างไปจากเดิมทั้งในภาคเหนือ

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคใต้และภาคกลาง กล่าวคือ ความสนใจเกี่ยวกับปัญหาการทำลายป่าไม้และสัตว์ป่า การพังทลายและการเสื่อมโทรมของดินส่วนใหญ่จะยิ่งลดต่ำลง เมื่อประชากรมีระดับการศึกษาสูงขึ้น ซึ่งตรงกันข้ามกับความสนใจในปัญหามลพิษทางอากาศ เสียง ฯลฯ ที่พบว่า ความสนใจส่วนใหญ่จะยิ่งเพิ่มสูงขึ้น เมื่อประชากรมีระดับการศึกษาสูงขึ้น และความสัมพันธ์ระหว่างการศึกษาของประชากรกับประเภทปัญหาสิ่งแวดล้อมที่สนใจมากที่สุดนี้มีนัยสำคัญทางสถิติระดับ ≤ 0.05

อย่างไรก็ตาม ในกรณีของกรุงเทพมหานครนั้น การศึกษาไม่ได้มีความสัมพันธ์กับประเภทปัญหาสิ่งแวดล้อมที่สนใจมากที่สุดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะคนในกรุงเทพมหานครอยู่ในศูนย์กลางของข้อมูลข่าวสารต่างๆ ประชากรในทุกกลุ่มการศึกษาจึงมีโอกาสได้รับรู้เกี่ยวกับประเด็นปัญหาต่างๆทางด้านสิ่งแวดล้อมและอาจได้รับผลกระทบจากประเภทปัญหาสิ่งแวดล้อมที่ใกล้เคียงกันในทุกกลุ่มการศึกษา จึงทำให้ไม่มีความแตกต่างกันในประเภทปัญหาสิ่งแวดล้อมที่สนใจมากที่สุด

จากผลการวิเคราะห์ข้างต้นสะท้อนให้เห็นว่า การศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งซึ่งมีผลต่อประเภทปัญหาสิ่งแวดล้อมที่สนใจมากที่สุด ไม่ว่าจะนำตัวแปรเขตที่อยู่อาศัยหรือภาคที่อยู่อาศัยเข้ามาพิจารณาร่วมด้วย ความสัมพันธ์ระหว่างการศึกษากับประเภทของปัญหาสิ่งแวดล้อมที่สนใจมากที่สุดก็ยังคงมีนัยสำคัญทางสถิติอยู่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเขตชนบทและภูมิภาคต่างๆ ยกเว้นกรุงเทพมหานคร ทั้งนี้สะท้อนให้เห็นว่าในเขตชนบทและภูมิภาคอื่นๆ นอกเหนือจากกรุงเทพมหานครนั้น การศึกษาทำให้คนสนใจปัญหาสิ่งแวดล้อมในแง่มุมที่ต่างกัน การศึกษาที่สูงขึ้นทำให้ประชากรสนใจปัญหาสิ่งแวดล้อมที่เห็นผลระยะไกลได้มากยิ่งขึ้น เช่น สนใจในปัญหาเกี่ยวกับมลพิษทางอากาศ และเสียง ในขณะที่ผู้ที่มีการศึกษาไม่มากนัก มีแนวโน้มที่จะให้ความสำคัญกับปัญหาสิ่งแวดล้อมที่เห็นผลระยะใกล้ และเป็นปัญหาที่ใกล้ตัวเกี่ยวข้องกับกดขี่ดำเนินชีวิตประจำวัน ซึ่งได้แก่ ปัญหาการทำลายป่าไม้ การพังทลายและการเสื่อมโทรมของดิน ซึ่งปัญหาเหล่านี้เห็นผลกระทบได้ค่อนข้างชัดเจนในชนบทที่คนส่วนใหญ่ยังประกอบอาชีพด้านการเกษตร

ตารางที่ 43 การกระจายร้อยละของประชากร ตามประเภทปัญหาสิ่งแวดล้อม
ที่สนใจมากที่สุด จำแนกตามการศึกษา

การศึกษา	ประเภทของปัญหาสิ่งแวดล้อมที่สนใจมากที่สุด				รวม
	ป่าไม้ สัตว์ป่าดิน	น้ำ	กากของเสีย/ สารอันตราย	อากาศ/ เสียงอื่นๆ	
ต่ำกว่าประถมศึกษาและประถมศึกษาตอนต้น	73.1	9.3	4.0	13.5	100.0 (7,447)
ประถมศึกษาตอนปลาย	66.1	9.1	4.8	20.0	100.0 (1,734)
มัธยมศึกษา อาชีวศึกษาและอนุปริญญา	54.6	9.8	5.5	30.2	100.0 (2,346)
อุดมศึกษาและสูงกว่า	51.1	10.7	5.2	32.9	100.0 (921)
รวม	67.0	9.5	4.5	19.0	100.0(12,448)
	Tau - C = 0.123		P - value = 0.000		

ตารางที่ 44 การกระจายร้อยละของประชากร ตามประเภทปัญหาสิ่งแวดล้อม
ที่สนใจมากที่สุด จำแนกตามการศึกษาและเขตที่อยู่อาศัย

การศึกษา/เขตที่อยู่อาศัย	ประเภทของปัญหาสิ่งแวดล้อมที่สนใจมากที่สุด				รวม
	ป่าไม้/ สัตว์ป่า/ดิน	น้ำ	กากของเสีย/ สารอันตราย	อากาศ/ เสียง/อื่นๆ	
เขตเมือง					
ต่ำกว่าประถมศึกษาและประถมศึกษาตอนต้น	43.0	15.8	3.8	37.3	100.0 (964)
ประถมศึกษาตอนปลาย	43.6	12.3	4.9	39.1	100.0 (447)
มัธยมศึกษา อาชีวศึกษาและอนุปริญญา	43.6	9.3	5.1	41.9	100.0(1,146)
อุดมศึกษาและสูงกว่า	42.2	11.0	5.0	41.8	100.0 (581)
รวม	43.2	12.0	4.7	40.1	100.0(3,138)
	Tau - C = 0.020		P - value = 0.154		
เขตชนบท					
ต่ำกว่าประถมศึกษาและประถมศึกษาตอนต้น	77.6	8.4	4.0	10.0	100.0(6,484)
ประถมศึกษาตอนปลาย	74.0	7.8	4.8	13.4	100.0(1,287)
มัธยมศึกษา อาชีวศึกษาและอนุปริญญา	65.0	10.2	5.8	19.0	100.0(1,200)
อุดมศึกษาและสูงกว่า	66.3	10.3	5.6	17.9	100.0 (341)
รวม	75.1	8.6	4.4	11.9	100.0(9,312)
	Tau - C = 0.056		P - value = 0.000		

ตารางที่ 45 การกระจายร้อยละของประชากร ตามประเภทปัญหาสิ่งแวดล้อม ที่สนใจมากที่สุด จำแนกตามการศึกษาและภาคที่อยู่อาศัย

การศึกษภาคที่อยู่อาศัย	ประเภทของปัญหาสิ่งแวดล้อมที่สนใจมากที่สุด				รวม
	ป่าไม้ สัตว์ป่าดิน	น้ำ	กากของเสีย สารอันตราย	อากาศ เสียง/อื่นๆ	
<u>ภาคเหนือ</u>					
ต่ำกว่าประถมศึกษาและประถมศึกษาตอนต้น	86.8	2.2	2.8	8.2	100.0 (1,846)
ประถมศึกษาตอนปลาย	83.2	2.9	3.7	10.3	100.0 (380)
มัธยมศึกษา อาชีวศึกษาและอนุปริญญา	75.0	5.4	3.3	16.4	100.0 (336)
อุดมศึกษาและสูงกว่า	69.4	7.5	3.7	19.4	100.0 (134)
รวม	84.0	2.9	3.0	10.1	100.0 (2,696)
	Tau - C = 0.059		P - value = 0.000		
<u>ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ</u>					
ต่ำกว่าประถมศึกษาและประถมศึกษาตอนต้น	77.2	6.7	5.2	10.9	100.0 (2,670)
ประถมศึกษาตอนปลาย	73.0	8.2	6.1	12.7	100.0 (440)
มัธยมศึกษา อาชีวศึกษาและอนุปริญญา	64.0	7.8	6.6	21.6	100.0 (408)
อุดมศึกษาและสูงกว่า	68.0	8.7	4.7	18.6	100.0 (172)
รวม	74.8	7.1	5.5	12.6	100.0 (3,690)
	Tau - C = 0.053		P - value = 0.000		

ตารางที่ 45 (ต่อ)

การศึกษา/ภาคที่อยู่อาศัย	ประเภทของปัญหาสิ่งแวดล้อมที่สนใจมากที่สุด				รวม
	ป่าไม้/ สัตว์ป่า/ดิน	น้ำ	กากของเสีย/ สารอันตราย	อากาศ/ เสียง/อื่นๆ	
ภาคใต้					
ต่ำกว่าประถมศึกษาและประถมศึกษาตอนต้น	80.7	7.1	3.3	8.8	100.0 (928)
ประถมศึกษาตอนปลาย	81.3	5.4	4.2	9.2	100.0 (240)
มัธยมศึกษา อาชีวศึกษาและอนุปริญญา	74.5	6.4	5.8	13.2	100.0 (326)
อุดมศึกษาและสูงกว่า	62.5	8.8	8.8	20.0	100.0 (80)
รวม	78.6	6.8	4.3	10.4	100.0 (1,574)
	Tau - C = 0.049		P - value = 0.001		
ภาคกลาง					
ต่ำกว่าประถมศึกษาและประถมศึกษาตอนต้น	58.6	21.2	3.8	16.5	100.0 (1,487)
ประถมศึกษาตอนปลาย	55.0	16.9	5.1	23.0	100.0 (391)
มัธยมศึกษา อาชีวศึกษาและอนุปริญญา	51.1	15.0	6.6	27.3	100.0 (634)
อุดมศึกษาและสูงกว่า	53.9	15.6	6.0	24.6	100.0 (167)
รวม	56.0	18.7	4.8	20.5	100.0 (2,679)
	Tau - C = 0.065		P - value = 0.000		

ตารางที่ 45 (ต่อ)

การศึกษานักศึกษาที่อยู่อาศัย	ประเภทของปัญหาสิ่งแวดล้อมที่สนใจมากที่สุด				รวม	
	ป่าไม้/ สัตว์ป่า/ดิน	น้ำ	กากของเสีย/ สารอันตราย	อากาศ/ เสียงอื่นๆ		
<u>กรุงเทพมหานคร</u>						
ต่ำกว่าประถมศึกษาและประถมศึกษาตอนต้น	31.5	18.6	3.7	46.2	100.0	(515)
ประถมศึกษาตอนปลาย	35.0	11.2	4.9	49.0	100.0	(286)
มัธยมศึกษา อาชีวศึกษาและอนุปริญญา	31.1	9.8	4.5	54.5	100.0	(640)
อุดมศึกษาและสูงกว่า	32.9	11.1	4.9	51.1	100.0	(368)
รวม	32.2	12.8	4.4	50.6	100.0	(1,809)
	Tau - C = 0.027		P - value = 0.139			

5. อาชีพ

เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพกับประเภทปัญหาสิ่งแวดล้อมที่สนใจมากที่สุดของประชากรโดยใช้สถิติวิเคราะห์แบบตารางไขว้ในตารางที่ 46 พบว่า ผู้ที่ประกอบอาชีพภาคเกษตร จะให้ความสนใจเกี่ยวกับปัญหาการทำลายป่าไม้และสัตว์ป่า การพังทลายและการเสื่อมโทรมของดินสูงกว่าผู้ประกอบอาชีพอื่นๆ คิดเป็นร้อยละ 80.3 ซึ่งอาจเป็นเพราะปัญหาการทำลายป่าไม้และสัตว์ป่า การพังทลายและการเสื่อมโทรมของดิน มีผลกระทบต่อผู้ประกอบอาชีพในภาคเกษตรโดยตรงมากกว่าผู้ประกอบอาชีพด้านอื่นๆ จึงมีความสนใจเกี่ยวกับปัญหาดังกล่าวมากกว่า นอกจากนี้จากการศึกษายังพบว่า ผู้ประกอบอาชีพการบริการและอื่นๆ เช่น การขนส่ง การกีฬา ฯลฯ จะมีความสนใจเกี่ยวกับปัญหามลพิษทางน้ำสูงกว่าผู้ประกอบอาชีพในด้านอื่นๆ คิดเป็นร้อยละ 15.2 และร้อยละ 6 ของผู้ประกอบอาชีพปฏิบัติงานที่ใช้วิชาชีพ วิชาการ จะมีความสนใจเกี่ยวกับปัญหามลพิษจากกากของเสียและสารอันตรายสูงกว่าผู้ประกอบอาชีพอื่นๆ สำหรับความสนใจเกี่ยวกับปัญหามลพิษทางอากาศ เสียง ฯลฯ นั้น พบว่า ผู้ประกอบอาชีพการบริหาร ตุลาการและเสมียน จะมีความสนใจในปัญหาดังกล่าวสูงสุด ตามด้วยกลุ่มผู้ประกอบอาชีพบริการ ซึ่งรวมถึงกลุ่มที่ขนส่งต่างๆ ทั้งนี้ น่าจะเนื่องมาจากกลุ่มผู้บริหาร วิชาชีพ มักจะมีการศึกษาสูงกว่ากลุ่มอื่นๆ จึงสนใจปัญหาที่สลับซับซ้อน เช่น ปัญหาด้านมลพิษทางอากาศ เสียง ฯลฯ ปัญหามลพิษจากกากของเสียและสารอันตราย นอกจากนี้ผู้ที่ประกอบอาชีพบริหารและอาชีพบริการ เช่น การขนส่ง ดูเหมือนจะประกอบอาชีพที่ได้รับผลกระทบจากปัญหาด้านอากาศ และเสียงมากกว่ากลุ่มอาชีพอื่นๆ จึงมีความสนใจในปัญหาดังกล่าวสูงกว่า ซึ่งเมื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพของประชากรกับประเภทปัญหาสิ่งแวดล้อมที่สนใจมากที่สุดด้วยค่า Tau - C พบว่า มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ≤ 0.05

และเมื่อนำเขตที่อยู่อาศัยของประชากรเข้าร่วมวิเคราะห์ โดยใช้ป็นตัวแปรควบคุม (ตารางที่ 47) พบว่า ผู้ที่ประกอบอาชีพภาคเกษตรทั้งในเขตเมืองและเขตชนบทจะมีความสนใจกับประเภทปัญหาการทำลายป่าไม้และสัตว์ป่า การพังทลายและการเสื่อมโทรมของดินสูงกว่าผู้ประกอบอาชีพด้านอื่นๆ สำหรับความสนใจเกี่ยวกับปัญหามลพิษทางน้ำนั้น พบว่า เฉพาะในเขตชนบท ผู้ประกอบอาชีพพาณิชย์และอื่นๆ เช่น การขนส่ง การกีฬา ฯลฯ จะมีความสนใจในปัญหามลพิษทางน้ำนี้สูงกว่าผู้ประกอบอาชีพอื่นๆ เช่นเดียวกับความสนใจเกี่ยวกับปัญหามลพิษจากกากของเสียและสารอันตราย ที่พบว่า เฉพาะในเขตเมือง ผู้ซึ่งประกอบอาชีพปฏิบัติงานที่ใช้วิชาชีพ วิชาการ จะมีความสนใจในปัญหาดังกล่าวสูงกว่าผู้ที่ประกอบอาชีพอื่นๆ โดยความสัมพันธ์นี้มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ≤ 0.05

เมื่อจำแนกอาชีพของประชากรกับประเภทปัญหาสิ่งแวดล้อมที่ประชากรสนใจมากที่สุดตามภาคที่อยู่อาศัย (ตารางที่ 48) พบว่า ประชากรทั้งในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคใต้ ภาคกลางและกรุงเทพมหานครที่ประกอบอาชีพในภาคการเกษตรยังคงมีความสนใจเกี่ยวกับปัญหาการทำลายป่าไม้และสัตว์ป่า การพังทลายและการเสื่อมโทรมของดินสูงกว่าผู้ประกอบอาชีพด้านอื่นๆ ในขณะที่ประชากรภาคตะวันออกเฉียงเหนือกับภาคกลางซึ่งประกอบอาชีพการบริการและอื่นๆ เช่น การขนส่ง การกีฬา ฯลฯ จะมีความสนใจเกี่ยวกับปัญหามลพิษทางน้ำสูงกว่าผู้ประกอบอาชีพในด้านอื่นๆ สำหรับกรุงเทพมหานครนั้น พบว่า ผู้ประกอบอาชีพปฏิบัติงานที่ใช้วิชาชีพ วิชาการและผู้ประกอบอาชีพการบริหาร ธุรกิจ เสริมงาน จะมีความสนใจเกี่ยวกับปัญหามลพิษจากอากาศของเสียและสารอันตรายสูงกว่าผู้ประกอบอาชีพอื่นๆ ทั้งนี้ น่าจะเป็นเพราะประสบการณ์หรือความคุ้นเคยกับสภาวะแวดล้อมของประชากรในแต่ละกลุ่มอาชีพมีแตกต่างกันไป และประชากรมักจะให้ความสนใจในประเด็นทางสิ่งแวดล้อมที่ใกล้ชิดกับสภาพแวดล้อมในการดำเนินอาชีพของตนมากกว่าปัญหาที่ไกลตัวออกไป ซึ่งเฉพาะในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลาง และกรุงเทพมหานครเท่านั้นที่ความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพของประชากรกับประเภทปัญหาสิ่งแวดล้อมที่สนใจมากที่สุดนี้มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ≤ 0.05

จากผลการวิเคราะห์ข้างต้นสรุปได้ว่า อาชีพของประชากรเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่มีความสัมพันธ์กับประเภทปัญหาสิ่งแวดล้อมที่สนใจมากที่สุดอย่างมีนัยสำคัญ แม้เมื่อนำเขตที่อยู่อาศัย หรือภาคที่อยู่อาศัยเข้ามาพิจารณาด้วย ส่วนใหญ่ความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพของประชากรกับประเภทปัญหาสิ่งแวดล้อมที่สนใจมากที่สุดก็ยังคงมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 46 การกระจายร้อยละของประชากร ตามประเภทปัญหาสิ่งแวดล้อม
ที่สนใจมากที่สุด จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	ประเภทของปัญหาสิ่งแวดล้อมที่สนใจมากที่สุด				รวม
	ป่าไม้ สัตว์ป่า/ดิน	น้ำ	กากของเสีย/ สารอันตราย	อากาศ/ เสียง/อื่นๆ	
ไม่ได้ประกอบอาชีพในเชิงเศรษฐกิจ	61.5	10.9	4.4	23.2	100.0(2,263)
อาชีพปฏิบัติงานที่ใช้วิชาชีพ วิชาการ	57.6	9.0	6.0	27.5	100.0 (754)
อาชีพภาคเกษตร	80.3	6.9	4.4	8.4	100.0(5,054)
อาชีพช่างหรืองานในกระบวนการผลิต กรรมกร	63.4	10.4	4.1	22.1	100.0(1,528)
อาชีพการค้า	55.2	11.5	4.5	28.8	100.0(1,300)
อาชีพการบริหาร ธุรการ เสมียน	49.0	11.5	5.4	34.1	100.0 (782)
อาชีพการบริการและอื่นๆ เช่น ชนส่ง กู้ฟ่า ฯลฯ	51.0	15.2	4.3	29.5	100.0 (769)
รวม	67.0	9.5	4.5	19.0	100.0(12,450)
	Tau - C = 0.064		P - value = 0.000		

ตารางที่ 47 การกระจายร้อยละของประชากร ตามประเภทปัญหาสิ่งแวดล้อม
ที่สนใจมากที่สุด จำแนกตามอาชีพและเขตที่อยู่อาศัย

อาชีพ / เขตที่อยู่อาศัย	ประเภทของปัญหาสิ่งแวดล้อมที่สนใจมากที่สุด				รวม
	ป่าไม้/ สัตว์ป่าดิน	น้ำ	กากของเสีย/ สารอันตราย	อากาศ/ เสียง/อื่นๆ	
<u>เขตเมือง</u>					
ไม่ได้ประกอบอาชีพในเชิงเศรษฐกิจ	45.8	12.0	4.2	38.0	100.0 (834)
อาชีพปฏิบัติงานที่ใช้วิชาชีพ วิชาการ	45.7	9.3	6.1	38.8	100.0 (376)
อาชีพภาคเกษตร	52.9	20.6	1.5	25.0	100.0 (68)
อาชีพช่างหรืองานในกระบวนการผลิต กรรมกร	43.2	12.6	3.8	40.3	100.0 (444)
อาชีพการค้า	39.5	12.2	5.1	43.2	100.0 (549)
อาชีพการบริหาร ธุรการ เสมียน	41.3	11.1	4.9	42.7	100.0 (494)
อาชีพทําบริการและอื่นๆ เช่น ขนส่ง กีฬา ฯลฯ	41.2	13.6	5.3	39.9	100.0 (376)
รวม	43.2	12.0	4.7	40.0	100.0 (3,141)
	Tau - C = 0.033		P - value = 0.020		

ตารางที่ 47 (ต่อ)

อาชีพ / เขตที่อยู่อาศัย	ประเภทของปัญหาสิ่งแวดล้อมที่สนใจมากที่สุด				รวม
	ป่าไม้/ สัตว์ป่า/ดิน	น้ำ	กากของเสีย/ สารอันตราย	อากาศ/ เสียง/อื่นๆ	
<u>เขตชนบท</u>					
ไม่ได้ประกอบอาชีพในเชิงเศรษฐกิจ	70.6	10.3	4.5	14.6	100.0 (1,429)
อาชีพปฏิบัติงานที่ใช้วิชาชีพ วิชาการ	69.5	8.8	5.6	16.2	100.0 (377)
อาชีพภาคเกษตร	80.7	6.7	4.4	8.2	100.0 (4,986)
อาชีพช่างหรืองานในกระบวนการผลิต กรรมกร	71.7	9.5	4.2	14.6	100.0 (1,084)
อาชีพการค้า	66.6	11.2	4.0	18.2	100.0 (752)
อาชีพการบริหาร ธุรการ เสมียน	62.2	12.2	6.3	19.4	100.0 (288)
อาชีพการบริการและอื่นๆ เช่น ขนส่ง กิจา ฯลฯ	60.5	16.8	3.3	19.4	100.0 (392)
รวม	75.1	8.6	4.4	11.9	100.0 (9,308)
	Tau - C = 0.033		P - value = 0.000		

ตารางที่ 48 การกระจายร้อยละของประชากร ตามประเภทปัญหาสิ่งแวดล้อม
ที่สนใจมากที่สุด จำแนกตามอาชีพและภาคที่อยู่อาศัย

อาชีพ/ภาคที่อยู่อาศัย	ประเภทของปัญหาสิ่งแวดล้อมที่สนใจมากที่สุด				รวม
	ป่าไม้/ สัตว์ป่าดิน	น้ำ	กากของเสีย/ สารอันตราย	อากาศ/ เสียงอื่นๆ	
<u>ภาคเหนือ</u>					
ไม่ได้ประกอบอาชีพในเชิงเศรษฐกิจ	81.7	3.5	3.3	11.6	100.0 (492)
อาชีพปฏิบัติงานที่ใช้วิชาชีพ วิชาการ	73.7	3.8	2.3	20.3	100.0 (133)
อาชีพภาคเกษตร	87.4	2.0	3.2	7.4	100.0 (1,212)
อาชีพช่างหรืองานในกระบวนการผลิต กรรมกร	89.4	2.7	2.1	5.9	100.0 (376)
อาชีพการค้า	79.3	3.7	1.8	15.1	100.0 (271)
อาชีพการบริหาร ธุรการ เสมียน	73.9	5.7	4.5	15.9	100.0 (88)
อาชีพการบริการและอื่นๆ เช่น ชนด่ง กีฬา ฯลฯ	74.2	4.8	5.6	15.3	100.0 (124)
รวม	84.1	2.9	3.0	10.0	100.0 (2,696)
	Tau - C = 0.005		P - value = 0.688		

ตารางที่ 48 (ต่อ)

อาชีพภาคที่อยู่อาศัย	ประเภทของปัญหาสิ่งแวดล้อมที่สนใจมากที่สุด				รวม
	ป่าไม้/ สัตว์ป่า/ดิน	น้ำ	กากของเสีย/ สารอันตราย	อากาศ/ เสียง/อื่นๆ	
<u>ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ</u>					
ไม่ได้ประกอบอาชีพในเชิงเศรษฐกิจ	70.9	8.7	7.1	13.3	100.0 (437)
อาชีพปฏิบัติงานที่ใช้วิชาชีพ วิชาการ	65.9	8.8	7.1	18.1	100.0 (182)
อาชีพภาคเกษตร	79.7	5.7	5.5	9.2	100.0 (2,318)
อาชีพช่างหรืองานในกระบวนการผลิต กรรมกร	72.4	5.6	5.2	16.8	100.0 (250)
อาชีพการค้า	55.3	12.1	4.8	27.8	100.0 (273)
อาชีพการบริหาร ธุรการ เสมียน	69.8	8.5	1.9	19.8	100.0 (106)
อาชีพการบริการและอื่นๆ เช่น ชนส่ง กีฬา ฯลฯ	62.6	16.3	2.4	18.7	100.0 (123)
รวม	74.8	7.1	5.5	12.6	100.0 (3,689)
	Tau - C = 0.035		P - value = 0.001		

ตารางที่ 48 (ต่อ)

อาชีพ/ภาคที่อยู่อาศัย	ประเภทของปัญหาสิ่งแวดล้อมที่สนใจมากที่สุด				รวม
	ป่าไม้/ สัตว์ป่า/ดิน	น้ำ	กากของเสีย/ สารอันตราย	อากาศ/ เสียง/อื่นๆ	
<i>ภาคใต้</i>					
ไม่ได้ประกอบอาชีพในเชิงเศรษฐกิจ	72.5	7.4	4.1	16.0	100.0 (244)
อาชีพปฏิบัติงานที่ใช้วิชาชีพ วิชาการ	72.5	3.3	7.7	16.5	100.0 (91)
อาชีพภาคเกษตร	85.3	6.1	3.4	5.2	100.0 (755)
อาชีพช่างหรืองานในกระบวนการผลิต กรรมกร	75.9	6.9	4.8	12.4	100.0 (145)
อาชีพการค้า	71.5	7.6	4.7	16.3	100.0 (172)
อาชีพการบริหาร ธุรการ เสมียน	66.2	9.9	8.5	15.5	100.0 (71)
อาชีพการบริการและอื่นๆ เช่น ขนส่ง กีฬา ฯลฯ	73.7	9.1	4.0	13.1	100.0 (99)
รวม	78.6	6.7	4.3	10.3	100.0 (1,577)
	Tau - C = 0.017		P - value = 0.310		

ตารางที่ 48 (ต่อ)

อาชีพ/ภาคที่อยู่อาศัย	ประเภทของปัญหาสิ่งแวดล้อมที่สนใจมากที่สุด				รวม
	ป่าไม้/ สัตว์ป่า/ดิน	น้ำ	กากของเสีย/ สารอันตราย	อากาศ/ เสียง/อื่นๆ	
<i>ภาคกลาง</i>					
ไม่ได้ประกอบอาชีพในเชิงเศรษฐกิจ	53.2	19.6	4.2	23.1	100.0 (598)
อาชีพปฏิบัติงานที่ใช้วิชาชีพ วิชาการ	57.7	16.1	6.7	19.5	100.0 (149)
อาชีพภาคเกษตร	67.6	18.9	3.7	9.9	100.0 (737)
อาชีพช่างหรืองานในกระบวนการผลิต กรรมกร	51.7	18.1	5.0	25.1	100.0 (458)
อาชีพการค้า	51.2	17.7	6.8	24.2	100.0 (322)
อาชีพการบริหาร ธุรการ เสมียน	50.7	17.4	6.0	25.9	100.0 (201)
อาชีพการบริการและอื่นๆ เช่น ชนส่ง กิจา ฯลฯ	42.5	22.7	3.9	30.9	100.0 (207)
รวม	55.9	18.8	4.8	20.5	100.0 (2,672)
	Tau - C = 0.060		P - value = 0.000		

ตารางที่ 48 (ต่อ)

อาชีพภาคที่อยู่อาศัย	ประเภทของปัญหาสิ่งแวดล้อมที่สนใจมากที่สุด				รวม
	ป่าไม้/ สัตว์ป่า/ดิน	น้ำ	กากของเสีย/ สารอันตราย	อากาศ/ เสียง/อื่นๆ	
<u>กรุงเทพมหานคร</u>					
ไม่ได้ประกอบอาชีพในเชิงเศรษฐกิจ	37.5	11.4	3.7	47.5	100.0 (491)
อาชีพปฏิบัติงานที่ใช้วิชาชีพ วิชาการ	31.7	10.1	6.0	52.3	100.0 (199)
อาชีพภาคเกษตร	39.3	32.1	-	28.6	100.0 (28)
อาชีพช่างหรืองานในระบบการผลิต กรรมกร	35.0	13.8	3.7	47.5	100.0 (297)
อาชีพการค้า	24.5	14.2	3.8	57.5	100.0 (261)
อาชีพการบริหาร ธุรการ เสมียน	30.4	10.8	5.7	53.2	100.0 (316)
อาชีพการบริการและอื่นๆ เช่น ชนส่ง กู้ทำ ฯลฯ	29.4	15.6	5.0	50.0	100.0 (218)
รวม	32.4	12.8	4.4	50.4	100.0 (1,810)
	Tau - C = 0.045		P - value = 0.017		

6. รายได้ของครัวเรือน

จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่าง รายได้ของครัวเรือนกับประเภทปัญหาสิ่งแวดล้อมที่สนใจมากที่สุดโดยใช้อัตราส่วนร้อยละและทดสอบความสัมพันธ์ด้วยสถิติ Tau-C ในตารางที่ 49 พบว่า ประชากรที่อยู่ในครัวเรือนซึ่งมีระดับรายได้ของครัวเรือนแตกต่างกัน จะมีประเภทปัญหาสิ่งแวดล้อมที่สนใจมากที่สุดแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ≤ 0.05 โดยประชากรซึ่งมีระดับรายได้ของครัวเรือนเพิ่มมากขึ้นเท่าใด ความสนใจเกี่ยวกับปัญหาการทำลายป่าไม้และสัตว์ป่า การพังทลายและการเสื่อมโทรมของดินจะยิ่งลดลงเท่านั้น ดังจะเห็นได้จากร้อยละของความสนใจเกี่ยวกับปัญหาการทำลายป่าไม้และสัตว์ป่า การพังทลายและการเสื่อมโทรมของดิน ลดต่ำลง เมื่อประชากรมีรายได้ของครัวเรือนเพิ่มมากขึ้นจากร้อยละ 82.8 ในผู้ที่มีรายได้ของครัวเรือนต่อเดือนต่ำกว่า 1,000 บาท เป็นร้อยละ 80.1, 70.1, 54.5 และ 45.7 ในผู้ที่มีรายได้ของครัวเรือนต่อเดือน 1,000 - 2,999 บาท, 3,000 - 6,999 บาท, 7,000 - 14,999 บาท และ 15,000 บาทขึ้นไป ตามลำดับ ซึ่งตรงกันข้ามกับรูปแบบความสัมพันธ์ส่วนใหญ่ที่พบในความสนใจเกี่ยวกับปัญหามลพิษทางน้ำ ปัญหามลพิษจากอากาศของเสียและสารอันตราย ปัญหามลพิษทางอากาศ เสียง ฯลฯ ที่จะแปรผันตามรายได้ของครัวเรือนต่อเดือน

และเมื่อนำเขตที่อยู่อาศัยของประชากรเข้าร่วมวิเคราะห์ในฐานะตัวแปรควบคุม ดังตารางที่ 50 พบว่า เฉพาะในเขตชนบท ความสนใจเกี่ยวกับปัญหาการทำลายป่าไม้และสัตว์ป่า การพังทลายและการเสื่อมโทรมของดิน จะแปรผกผันกับรายได้ของครัวเรือนต่อเดือนอย่างชัดเจน กล่าวคือ ในเขตชนบท ประชากรซึ่งมีรายได้ของครัวเรือนต่อเดือนเพิ่มสูงขึ้นเท่าใด ความสนใจเกี่ยวกับปัญหาการทำลายป่าไม้และสัตว์ป่า การพังทลายและการเสื่อมโทรมของดินจะยิ่งลดต่ำลงเท่านั้น ในขณะที่ความสนใจเกี่ยวกับปัญหามลพิษทางอากาศ เสียงและอื่นๆ ในเขตชนบทจะเพิ่มสูงขึ้นเมื่อประชากรมีรายได้ของครัวเรือนเพิ่มมากขึ้น และความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ของครัวเรือนกับประเภทปัญหาสิ่งแวดล้อมที่สนใจมากที่สุดนี้ยังคงมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ≤ 0.05 เมื่อนำเอาตัวแปรเขตที่อยู่อาศัยเข้ามาพิจารณาร่วมด้วย

เมื่อนำภาคที่อยู่อาศัยของประชากรเข้าร่วมพิจารณาในฐานะตัวแปรควบคุม ดังตารางที่ 51 พบว่า ทิศทางความสัมพันธ์ส่วนใหญ่ยังคงไม่แตกต่างไปจากเดิมทั้งในภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคใต้ และภาคกลาง กล่าวคือ ความสนใจเกี่ยวกับปัญหาการ

ทำลายป่าไม้และสัตว์ป่า การพังทลายและการเสื่อมโทรมของดินส่วนใหญ่จะลดต่ำลงเมื่อรายได้ของครัวเรือนเพิ่มสูงขึ้น ในขณะที่ความสนใจเกี่ยวกับปัญหามลพิษทางน้ำ ปัญหามลพิษจากกากของเสียและสารอันตราย ปัญหามลพิษทางอากาศ เสียง ฯลฯ ส่วนใหญ่จะเพิ่มสูงขึ้นเมื่อประชากรมีรายได้ของครัวเรือนเพิ่มขึ้น ซึ่งความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ของครัวเรือนกับประเภทปัญหาสิ่งแวดล้อมที่สนใจมากที่สุดนี้ มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ≤ 0.05 เฉพาะในภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคใต้และภาคกลางเท่านั้น

จากผลการศึกษาข้างต้น สะท้อนให้เห็นว่า รายได้ของครัวเรือนเป็นปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับประเภทปัญหาสิ่งแวดล้อมที่สนใจมากที่สุด แม้เมื่อควบคุมด้วยเขตที่อยู่อาศัยและภาคที่อยู่อาศัยของประชากร ทั้งนี้ น่าจะเนื่องมาจากผู้ที่มีรายได้สูง ไม่ว่าจะอยู่ในเขตชนบทหรือเขตเมืองหรือในภาคใดก็ตาม ส่วนใหญ่น่าจะประกอบอาชีพที่ไม่ใช่การเกษตรและยังสามารถเข้าถึงความรู้หรือข่าวสารเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมได้มากกว่า จึงให้ความสนใจในปัญหาสิ่งแวดล้อมที่มีความซับซ้อน เช่น เสียง น้ำ กากของเสีย อากาศ มากกว่าผู้ที่มีรายได้ต่ำกว่า

ตารางที่ 49 การกระจายร้อยละของประชากร ตามประเภทปัญหาสิ่งแวดล้อม
ที่สนใจมากที่สุด จำแนกตามรายได้ของครัวเรือน

รายได้ของ ครัวเรือน ต่อเดือน (บาท)	ประเภทของปัญหาสิ่งแวดล้อมที่สนใจมากที่สุด				รวม
	ป่าไม้/ สัตว์ป่า/ดิน	น้ำ	กากของเสีย/ สารอันตราย	อากาศ/ เสียง/อื่นๆ	
ต่ำกว่า 1,000	82.8	7.4	2.0	7.8	100.0 (1,156)
1,000 – 2,999	80.1	5.9	4.6	9.4	100.0 (2,983)
3,000 – 6,999	70.1	9.3	4.9	15.7	100.0 (3,948)
7,000 -14,999	54.5	13.2	4.5	27.8	100.0 (2,695)
15,000 ขึ้นไป	45.7	11.7	5.1	37.6	100.0 (1,669)
รวม	67.0	9.5	4.5	19.0	100.0 (12,451)
	Tau – C = 0.199		P – value = 0.000		

ตารางที่ 50 การกระจายร้อยละของประชากร ตามประเภทปัญหาสิ่งแวดล้อม
ที่สนใจมากที่สุด จำแนกตามรายได้ของครัวเรือนต่อเดือนและเขตที่อยู่อาศัย

รายได้ของครัวเรือน ต่อเดือน (บาท)/ เขตที่อยู่อาศัย	ประเภทของปัญหาสิ่งแวดล้อมที่สนใจมากที่สุด				รวม	
	ป่าไม้/ สัตว์ป่า/ดิน	น้ำ	กากของเสีย/ สารอันตราย	อากาศ/ เสียง/อื่นๆ		
<u>เขตเมือง</u>						
ต่ำกว่า 1,000	33.3	13.3	6.7	46.7	100.0	(15)
1,000 – 2,999	54.6	13.0	2.8	29.6	100.0	(108)
3,000 – 6,999	46.1	13.6	5.6	34.7	100.0	(804)
7,000 – 14,999	44.3	11.6	4.2	39.9	100.0	(1,147)
15,000 ขึ้นไป	38.7	11.3	4.7	45.4	100.0	(1,065)
รวม	43.2	12.0	4.7	40.1	100.0	(3,139)
	Tau – C = 0.066			P – value = 0.000		
<u>เขตชนบท</u>						
ต่ำกว่า 1,000	83.5	7.4	1.9	7.2	100.0	(1,140)
1,000 – 2,999	81.1	5.6	4.7	8.6	100.0	(2,873)
3,000 – 6,999	76.3	8.1	4.7	10.8	100.0	(3,142)
7,000 – 14,999	62.1	14.3	4.6	18.9	100.0	(1,549)
15,000 ขึ้นไป	57.9	12.4	5.8	23.9	100.0	(603)
รวม	75.1	8.6	4.4	11.9	100.0	(9,307)
	Tau – C = 0.115			P – value = 0.000		

ตารางที่ 51 การกระจายร้อยละของประชากร ตามประเภทปัญหาสิ่งแวดล้อม
ที่สนใจมากที่สุด จำแนกตามรายได้ของครัวเรือนต่อเดือนและภาคที่อยู่อาศัย

ประเภทของปัญหาสิ่งแวดล้อมที่สนใจมากที่สุด					
รายได้ของครัวเรือน					
ต่อเดือน(บาท)	ป่าไม้/ สัตว์ป่า/ดิน	น้ำ	กากของเสีย/ สารอันตราย	อากาศ/ เสียง/อื่นๆ	รวม
/ภาคที่อยู่อาศัย					
<u>ภาคเหนือ</u>					
ต่ำกว่า 1,000	87.5	3.3	2.3	6.9	100.0 (305)
1,000 – 2,999	87.2	2.2	2.0	8.6	100.0 (927)
3,000 – 6,999	84.1	3.1	4.2	8.6	100.0 (961)
7,000 –14,999	74.3	3.5	3.2	18.9	100.0 (339)
15,000 ขึ้นไป	78.9	3.6	3.0	14.5	100.0 (166)
รวม	84.0	2.9	3.0	10.1	100.0(2,698)
	Tau – C = 0.055		P – value = 0.000		
<u>ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ</u>					
ต่ำกว่า 1,000	83.3	6.7	2.1	7.9	100.0 (747)
1,000 – 2,999	77.6	6.6	6.6	9.2	100.0(1,430)
3,000 – 6,999	72.1	5.7	5.7	16.4	100.0 (894)
7,000 -14,999	62.2	12.1	6.4	19.2	100.0 (421)
15,000 ขึ้นไป	62.9	6.2	7.2	23.7	100.0 (194)
รวม	74.9	7.0	5.5	12.6	100.0(3,686)
	Tau – C = 0.101		P – value = 0.000		

ตารางที่ 51 (ต่อ)

ประเภทของปัญหาสิ่งแวดล้อมที่สนใจมากที่สุด					
รายได้ของครัวเรือน					
ต่อเดือน(บาท) /ภาคที่อยู่อาศัย	ป่าไม้/ สัตว์ป่า/ดิน	น้ำ	กากของเสีย/ สารอันตราย	อากาศ/ เสียง/ อื่นๆ	รวม
<u>ภาคใต้</u>					
ต่ำกว่า 1,000	81.3	6.3	-	12.5	100.0 (48)
1,000 – 2,999	85.9	3.8	4.5	5.9	100.0 (290)
3,000 – 6,999	82.0	6.0	4.1	7.9	100.0 (734)
7,000 – 14,999	73.0	9.7	4.1	13.2	100.0 (370)
15,000 ขึ้นไป	57.7	10.2	7.3	24.8	100.0 (137)
รวม	78.5	6.8	4.3	10.4	100.0(1,579)
	Tau – C = 0.101		P – value = 0.000		
<u>ภาคกลาง</u>					
ต่ำกว่า 1,000	55.8	38.5	-	5.8	100.0 (52)
1,000 – 2,999	69.5	14.5	3.5	12.5	100.0 (311)
3,000 – 6,999	59.7	19.1	5.2	16.0	100.0(1,003)
7,000 -14,999	51.1	19.0	5.1	24.8	100.0 (895)
15,000 ขึ้นไป	47.1	17.9	4.8	30.2	100.0 (420)
รวม	55.9	18.7	4.8	20.6	100.0(2,681)
	Tau – C = 0.117		P – value = 0.000		

ตารางที่ 51 (ต่อ)

รายได้ของครัวเรือน ต่อเดือน (บาท) /ภาคที่อยู่อาศัย	ประเภทของปัญหาสิ่งแวดล้อมที่สนใจมากที่สุด				รวม
	ป่าไม้/ สัตว์ป่า/ดิน	น้ำ	กากของเสีย/ สารอันตราย	อากาศ/ เสียง/อื่นๆ	
<u>กรุงเทพมหานคร</u>					
ต่ำกว่า 1,000 – 2,999	26.7	23.3	3.3	46.7	100.0 (30)
3,000 – 6,999	32.2	14.0	6.2	47.6	100.0 (357)
7,000 – 14,999	34.2	12.8	3.1	49.9	100.0 (672)
15,000 ขึ้นไป	30.8	11.7	4.8	52.7	100.0 (751)
รวม	32.3	12.8	4.4	50.6	100.0(1,810)
	Tau – C = 0.025		P – value = 0.147		

7. เขตที่อยู่อาศัย

เมื่อพิจารณาประเภทปัญหาสิ่งแวดล้อมที่สนใจมากที่สุดตามเขตที่อยู่อาศัยของประชากร (ตารางที่ 52) พบว่า เขตที่อยู่อาศัยเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้ประเภทปัญหาสิ่งแวดล้อมที่สนใจมากที่สุดแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ≤ 0.05 ซึ่งมีผลเปรียบเทียบระหว่างผู้ที่อยู่ในเขตเมืองกับเขตชนบท พบว่า ผู้ที่อยู่ในเขตเมืองจะให้ความสนใจเกี่ยวกับปัญหาการทำลายป่าไม้และสัตว์ป่า การพังทลายและการเสื่อมโทรมของดินต่ำกว่าผู้ที่อยู่ในเขตชนบท คิดเป็นร้อยละ 43.2 ในผู้ที่อยู่ในเขตเมืองเทียบกับร้อยละ 75.1 ในผู้ที่อยู่ในเขตชนบท ตามลำดับ อย่างไรก็ตาม ผู้ที่อยู่ในเขตเมืองจะมีความสนใจในปัญหามลพิษทางน้ำ ปัญหามลพิษจากกากของเสียและสารอันตราย รวมทั้งปัญหามลพิษทางอากาศ เสียงและอื่นๆสูงกว่าผู้ที่อยู่ในเขตชนบท ที่เป็นเช่นนี้น่าจะเนื่องมาจาก ในเขตเมืองมีปัญหามลพิษต่างๆสูงกว่าในเขตชนบท ผู้ที่อยู่ในเขตเมืองจึงมีโอกาสได้รับผลกระทบและความเดือดร้อนจากปัญหามลพิษต่างๆโดยตรงสูงกว่าผู้ที่อยู่ในเขตชนบททำให้มีความสนใจในปัญหาดังกล่าวสูงกว่า

ผลการวิเคราะห์ข้างต้นแสดงให้เห็นว่า เขตที่อยู่อาศัยของประชากรเป็นปัจจัยที่สำคัญประการหนึ่งที่มีผลต่อประเภทปัญหาสิ่งแวดล้อมที่สนใจมากที่สุด

ตารางที่ 52 การกระจายร้อยละของประชากร ตามประเภทปัญหาสิ่งแวดล้อม
ที่สนใจมากที่สุด จำแนกตามเขตที่อยู่อาศัย

ประเภทของปัญหาสิ่งแวดล้อมที่สนใจมากที่สุด

เขตที่อยู่อาศัย					รวม
	ป่าไม้/ สัตว์ป่า/ดิน	น้ำ	กากของเสีย/ สารอันตราย	อากาศ/ เสียง/อื่นๆ	
เขตเมือง	43.2	12.0	4.7	40.1	100.0 (3,147)
เขตชนบท	75.1	8.6	4.4	11.9	100.0 (9,322)
รวม	67.0	9.5	4.5	19.0	100.0 (12,469)
	Tau - C = - 0.264		P - value = 0.000		

8. ภาคที่อยู่อาศัย

จากการศึกษาดังตารางที่ 53 พบว่า ร้อยละ 84 ของผู้ที่อยู่ในภาคเหนือจะให้ความสนใจเกี่ยวกับปัญหาการทำลายป่าไม้และสัตว์ป่า การพังทลายและการเสื่อมโทรมของดินสูงที่สุด ตามด้วยผู้ที่อาศัยอยู่ในภาคใต้ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลางและกรุงเทพมหานครตามลำดับ ทั้งนี้น่าจะเนื่องมาจากในระหว่างปี พ.ศ. 2503 - 2536 พื้นที่ป่าไม้ภาคเหนือถูกบุกรุกแผ้วถางเพื่อเปลี่ยนสภาพเป็นพื้นที่เกษตร ฯลฯ รุนแรงที่สุด (สำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อม, 2538: 2-3) ก่อให้เกิดปัญหาความแห้งแล้ง อุทกภัย การชะล้างพังทลายของดิน การลดลงของสัตว์ป่า ฯลฯ ซึ่งมีผลกระทบโดยตรงต่อประชากรในภาคเหนือ จึงทำให้ประชากรภาคเหนือให้ความสนใจในปัญหาดังกล่าวสูงกว่าผู้ที่อยู่ในภาคอื่นรวมทั้งเขตกรุงเทพมหานคร ในขณะที่ผู้อยู่ภาคกลางและกรุงเทพมหานคร จะให้ความสนใจเกี่ยวกับปัญหามลพิษทางน้ำสูงกว่าผู้ที่อยู่ภาคอื่นๆ ทั้งนี้น่าจะเพราะผู้ที่อยู่ในภาคกลางและกรุงเทพมหานครมีโอกาสได้ประสบกับปัญหาการเน่าเสียของแม่น้ำเจ้าพระยาตอนล่าง จึงให้ความสนใจกับปัญหานี้เป็นพิเศษกว่าคนในภาคอื่นๆ สำหรับความสนใจเกี่ยวกับปัญหามลพิษจากกากของเสียและสารอันตรายนั้น พบว่า ร้อยละ 5.5 ของผู้ที่อยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือจะให้ความสนใจในปัญหาดังกล่าวสูงที่สุดเมื่อเปรียบเทียบกับผู้ที่อยู่ในภาคอื่นๆ รวมทั้งผู้ที่อยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร ทั้งนี้ เป็นเพราะภาคตะวันออกเฉียงเหนือเป็นภาคที่มีจำนวนโรงงานอุตสาหกรรมมากที่สุดในประเทศไทยช่วงปี พ.ศ. 2530 - 2539 โดยในปี พ.ศ. 2536 มีจำนวนทั้งสิ้น 37,705 แห่ง (สำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อม, 2542: 174) จึงทำให้น่าจะมีกากของเสียและสารอันตรายอันเกิดจากโรงงานอุตสาหกรรมมากกว่าภาคอื่นๆรวมทั้งในเขตกรุงเทพมหานคร ผู้ที่อยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือจึงน่าจะมีความสนใจในปัญหาดังกล่าวสูงกว่า นอกจากนี้ในช่วงปี พ.ศ. 2535 - 2536 ยังเกิดปัญหาการทิ้งกากของเสียและสารอันตรายลงในแม่น้ำพอง ทำให้แม่น้ำพองเน่าเสียอย่างรุนแรง ส่งผลกระทบต่อประชากรหลายจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เช่น ยโสธร ร้อยเอ็ด ขอนแก่น ฯลฯ โดยเฉพาะในวันที่ 16 มีนาคม พ.ศ. 2535 กากน้ำตาลจำนวนมากไหลลงสู่แม่น้ำพอง จังหวัดขอนแก่น ทำให้น้ำเน่าเสียเป็นระยะทางถึง 338 กิโลเมตร สูญเสียปลาและสัตว์น้ำจำนวนมากนับเป็นปริมาณกว่า 400 ตัน (สำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อม, 2542: 4) ดังนั้นผู้ที่อยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จึงมีความสนใจกับปัญหามลพิษจากกากของเสียและสารอันตรายสูงกว่าผู้ที่อยู่ในภาคอื่นๆ รวมทั้งในเขตกรุงเทพมหานคร จะมีเพียงปัญหามลพิษทางอากาศ เสียงและอื่นๆเท่านั้น ที่พบว่า ผู้ที่อยู่ในเขตกรุงเทพมหานครจะให้ความสนใจในปัญหาดังกล่าวสูงกว่าผู้ที่อยู่ในภาคอื่นๆอย่างชัดเจน คิดเป็นร้อยละ 50.6 ซึ่งน่าจะ

เป็นพราะกรุงเทพมหานคร เป็นเมืองหลวงและศูนย์กลางวิทยาการต่างๆของประเทศ มีการจราจรคับคั่ง ทำให้เกิดปัญหามลพิษทางอากาศและเสียงมากกว่า ผู้ที่อยู่ในเขตกรุงเทพมหานครจึงให้ความสนใจในปัญหาดังกล่าวสูงกว่าภาคอื่นๆ ซึ่งเมื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างภาคที่อยู่อาศัยกับประเภทปัญหาสิ่งแวดล้อมที่สนใจมากที่สุดด้วยค่า Tau - C พบว่า มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ≤ 0.05

เมื่อนำเขตที่อยู่อาศัยของประชากรเข้าร่วมวิเคราะห์โดยใช้เป็นตัวแปรควบคุม (ตารางที่ 54) พบว่า ผู้ที่อยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือทั้งเขตเมืองและเขตชนบทจะให้ความสนใจเกี่ยวกับปัญหามลพิษจากกากของเสียและสารอันตรายสูงกว่าผู้ที่อยู่ในภาคอื่นรวมทั้งในเขตกรุงเทพมหานคร ในขณะที่ผู้ที่อยู่เขตกรุงเทพมหานครจะให้ความสนใจเกี่ยวกับปัญหามลพิษทางอากาศ เสียง ฯลฯ สูงกว่าผู้ที่อยู่ในเขตเมืองและเขตชนบทภาคอื่นๆ สำหรับความสนใจในปัญหาการทำลายป่าไม้และสัตว์ป่า การพังทลายและการเสื่อมโทรมของดินนั้น พบว่า เฉพาะผู้ที่อยู่ในเขตชนบทภาคเหนือที่จะให้ความสนใจเกี่ยวกับปัญหาดังกล่าวสูงกว่าผู้ที่อยู่ภาคอื่นๆ เช่นเดียวกับความสนใจเกี่ยวกับปัญหามลพิษทางน้ำ ที่พบว่า เฉพาะผู้ที่อยู่ในเขตชนบทภาคกลางที่จะให้ความสนใจในปัญหามลพิษทางน้ำสูงกว่าภาคอื่นๆ ซึ่งเมื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างภาคที่อยู่อาศัยของ ประชากรกับประเภทของปัญหาสิ่งแวดล้อมที่สนใจด้วยค่า Tau - C พบว่า มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ≤ 0.05 ทั้งในเขตเมืองและเขตชนบท

จากผลการวิเคราะห์ข้างต้นสรุปได้ว่า ภาคที่อยู่อาศัยของประชากรเป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งซึ่งมีผลต่อประเภทปัญหาสิ่งแวดล้อมที่สนใจมากที่สุด ทั้งนี้ไม่ว่าจะนำตัวแปรเขตที่อยู่อาศัยเข้าร่วมวิเคราะห์ ความสัมพันธ์ระหว่างภาคที่อยู่อาศัยของประชากรกับประเภทปัญหาสิ่งแวดล้อมที่สนใจมากที่สุดก็ยังคงมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ≤ 0.05 อยู่

ตารางที่ 53 การกระจายร้อยละของประชากร ตามประเภทปัญหาสิ่งแวดล้อม
ที่สนใจมากที่สุด จำแนกตามภาคที่อยู่อาศัย

ภาคที่อยู่อาศัย	ประเภทของปัญหาสิ่งแวดล้อมที่สนใจมากที่สุด				รวม
	ป่าไม้/ สัตว์ป่า/ดิน	น้ำ	กากของเสีย/ สารอันตราย	อากาศ/ เสียง/อื่นๆ	
ภาคเหนือ	84.0	2.9	3.0	10.1	100.0 (2,697)
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	74.8	7.1	5.5	12.6	100.0 (3,694)
ภาคใต้	78.5	6.8	4.3	10.3	100.0 (1,579)
ภาคกลาง	56.0	18.7	4.8	20.5	100.0 (2,685)
กรุงเทพมหานคร	32.3	12.7	4.4	50.6	100.0 (1,813)
รวม	67.0	9.5	4.5	19.0	100.0(12,468)
	Tau - C = 0.242		P - value = 0.000		

ตารางที่ 54 การกระจายร้อยละของประชากร ตามประเภทปัญหาสิ่งแวดล้อม
ที่สนใจมากที่สุด จำแนกตามภาคที่อยู่อาศัยและเขตที่อยู่อาศัย

ประเภทของปัญหาสิ่งแวดล้อมที่สนใจมากที่สุด					
ภาคที่อยู่อาศัย/ เขตที่อยู่อาศัย					รวม
	ป่าไม้/ สัตว์ป่า/ดิน	น้ำ	กากของเสีย/ สารอันตราย	อากาศ/ เสียง/อื่นๆ	
เขตเมือง					
ภาคเหนือ	65.2	8.6	4.3	21.9	100.0 (279)
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	48.0	14.7	6.1	31.2	100.0 (346)
ภาคใต้	67.0	7.6	4.6	20.8	100.0 (303)
ภาคกลาง	54.8	12.5	4.9	27.8	100.0 (407)
กรุงเทพมหานคร	32.3	12.7	4.4	50.6	100.0 (1,813)
รวม	43.2	12.1	4.7	40.1	100.0 (3,148)
Tau - C = 0.194			P - value = 0.000		

ตารางที่ 54 (ต่อ)

ภาคที่อยู่อาศัย/ เขตที่อยู่อาศัย	ประเภทของปัญหาสิ่งแวดล้อมที่สนใจมากที่สุด				รวม
	ป่าไม้/ สัตว์ป่า/ดิน	น้ำ	ภาวะของเสีย/ สารอันตราย	อากาศ/ เสียง/อื่นๆ	
<u>เขตชนบท</u>					
ภาคเหนือ	86.2	2.2	2.9	8.7	100.0 (2,420)
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	77.5	6.3	5.4	10.7	100.0 (3,349)
ภาคใต้	81.3	6.7	4.2	7.9	100.0 (1,276)
ภาคกลาง	56.2	19.9	4.7	19.2	100.0 (2,277)
กรุงเทพมหานคร	-	-	-	-	-
รวม	75.1	8.6	4.4	11.9	100.0 (9,322)
	Tau – C = 0.136		P – value = 0.000		